

Nederlands Dagblad

Christelijk betrokken

Economie

Webdieven worden steeds gehaider

Geplaatst: 15 augustus 2008 21:36

door Thomas Olivier

Internetcriminelen gaan steeds geraffineerder te werk om argeloze consumenten pincodes, banknummers en creditcardgegevens te ontfutselen. Blijf alert en beveilig de computer is het advies, maar: „Er zijn altijd mensen dom genoeg om er toch in te trappen.“

DEN HAAG - Begin juni 2005: honderdduizenden klanten krijgen een mailtje van hun bank. Denken ze. 'Dear Postbank Customer', luidt de aanhef. Of de 'Lieve Postbankklant' even via een link naar de site van de bank wil surfen om wat gegevens in te voeren zoals pincodes en inlogcodes voor internetbankieren, uiteraard voor zijn eigen veiligheid.

Een maand geleden: Postbankklanten krijgen opnieuw een mail met het verzoek gegevens in te vullen. De link stuurt de klant naar een website die bedrieglijk veel op de Postbanksite lijkt, inclusief links naar de échte website van de bank. Pikant detail: een verwijzing leidt naar de pagina van de Postbank over veilig internetbankieren.

In ruim drie jaar tijd heeft 'phishing', zoals deze praktijk heet, definitief voet aan de grond gekregen in Nederland. Het hengelen naar bank- en creditcardgegevens was eens voorbehouden aan computerfreaks die beveiligingssystemen voor de roem kraken. Nu is het big business. Internationaal opererende criminelen gaan steeds slinker te werk en gebruiken betere technieken.

Jeroen Oostendorp, directeur van internetbeveiliging Cleanport, weet wel waarom de Postbank regelmatig slachtoffer is van 'phishing'. Postbank-klanten kunnen voor internetbankieren nog steeds inloggen met enkel hun gebruikersnaam en een password. Bij alle andere grote banken moet worden ingelogd met een apparaatje dat telkens nieuwe codes genereert. Die methode is minder fraudegevoelig. „De Postbank is niet voor niets zo vaak slachtoffer van phishing“, stelt Oostendorp, doelend op het via internet hengelen naar bank- en creditcardgegevens door criminele organisaties. Het verbaast hem dat de bank niet allang is overgestapt naar het systeem met een paslezer of calculator die een willekeurig nummer genereert.

Dom genoeg

Nog steeds trappen consumenten in de rammelende Postbankmails. „Er zijn altijd mensen dom genoeg om er toch in te trappen“, stelt Oostendorp

Het mag dan dom zijn om gevoelige informatie zomaar door te geven via internet, het levert criminelen ontegenzeggelijk geld op gezien de groeiende populariteit van het fenomeen, zegt Ella Broos van GOVCERT, het Computer Emergency Response Team van de Nederlandse overheid. „Er is een illegale economie op internet ontstaan. Criminelen gebruiken de gestolen gegevens direct of verkopen ze weer door aan andere bendes.,,

Het einde van de opgaande trend is nog niet in zicht. Tussen maart 2007 en maart 2008 kwam GOVCERT 59 keer in actie om vervalste websites van Nederlandse banken uit de lucht te halen, in 2006 was dat nog 46 keer. Daar komt bij dat criminelen niet stil zitten. Klanten van webwinkels en veilingssites als eBay zijn ook niet veilig meer.

Geavanceerd

De internetcrimineel is de afgelopen jaren veel professioneler geworden, vertelt Oostendorp. Het rammelende mailtje is vervangen door geavanceerde manieren om de computer van een slachtoffer binnen te dringen. „De websites worden steeds beter, de logo's in mailtjes kloppen perfect en het Nederlands is vlekkeloos.”

Hoogleraar computerbeveiliging Bart Jacobs van de Radboud Universiteit kijkt niet op van het groeiende vakmanschap. Bendes versturen een miljoen e-mails. Slechts een zeer klein deel hapt, maar toch levert dat geld op. „Criminelen lopen op internet veel minder risico dan wanneer ze met een afgezaagd geweer een bankfiliaal binnenstappen.”

Ook bij GOVCERT zien ze professionalisering van oplichters op de digitale snelweg. Broos noemt het doorverwijzen van klanten naar nagemaakte websites met exact dezelfde url - het webadres in de balk boven in beeld - als het origineel. Om die reden moest postorderbedrijf Wehkamp vorige maand halsoverkop een miljoen klanten waarschuwen.

ABN Amro-klanten waren vorig jaar slachtoffer van een nog kwalijkere truc. Door in het geniep virussen te installeren op computers van klanten konden criminelen de communicatie tussen ABN Amro en internetters volgen en beïnvloeden. Het maakt de beveiliging van Nederlandse banken met paslezer, pincode en wachtwoord kwetsbaar.

De methoden die boeven uit de kast halen worden telkens geavanceerder. Door een webpagina om de tien minuten te verplaatsen naar een provider in een ander deel van de wereld, wordt het voor instanties als GOVCERT veel moeilijker zo'n site uit de lucht te halen. Zolang de site bestaat, hebben de oplichters vrij spel.

Walhalla

Vooraf landen waar internet nog niet tot volle wasdom is gekomen, zijn een walhalla voor webbendes. In Rusland, Oost-Europa en Brazilië is het beheer van en het toezicht op de providers een stuk minder goed geregeld. Oostendorp: „Probeer daar maar eens iemand aan de lijn te krijgen en uit te leggen dat er een website platgelegd moet worden...”

De strijd tegen de webboeven is bijna onbegonnen werk doordat criminelen constant een stapje voorlopen. „Hun professionele werkwijze maakt het heel moeilijk phishing helemaal te stoppen”, legt Broos van GOVCERT uit. „Criminelen zoeken steeds nieuwe manieren van misleiding.” Oosterpoort, stellig: „Dit verdwijnt niet meer.”

De vernuftige technieken die internetdieven uit de kast halen, vormen slechts één kant van het verhaal. Beveiligingsexpert Jacobs legt een deel van de schuld ook bij de computergebruiker die zich nauwelijks bewust is van de gevaren op de digitale snelweg. „Als iemand op straat om je huissleutels vraagt, dan geef je die ook niet zomaar af. Dat doet niemand. Op internet worden soms wel klakkeloos geheime gegevens verstrekt.”

Woordenboek

Phishing: het stelen van privégegevens, zoals bank- en creditcardnummers, met behulp van technische trucs en verleiding.

Pharming: vaak een onderdeel van het phishen, waarbij internetgebruikers via een omweg naar een schaduwpagina worden geleid. Deze internetpagina heeft exact hetzelfde webadres als het origineel.

Trojaans paard: virus dat vaak als bijlage in een e-mail van phishers zit en zich nestelt in de computer. Criminelen kunnen daarmee ongemerkt inlogcodes te stelen.

Vorkomen

Ga nooit in op e-mails die om betrouwbare informatie vragen zoals bank- en creditcard- en inloggegevens.

Beveilig de computer zowel met een virusscanner als met een firewall.

Loop niet weg tijdens internetbankieren en laat de verbinding met de bank niet onnodig lang aanstaan.

Denk niet te makkelijk dat je veilig bent op internet.

Kijk voor meer informatie over veilig internetten op www.waarschuwingsdienst.nl.

Trackback: <http://www.nd.nl/artikelen/2008/augustus/15/webdieven-woorden-steeds-gehaider>
